

VÝSTAVA

To nejlepší z architektury 60. a 70. let v České republice

Instituce podílející se na přípravě a realizaci výstavy:

Národní památkový ústav,
Fakulta stavební ČVUT v Praze,
Fakulta stavební VUT v Brně,
Ústav teoretické a aplikované mechaniky AV ČR.

Spolupracující instituce:

Národní technická knihovna v Praze,
Muzeum architektury ve Vratislavi,
Tatranská galerie v Popradu.

Hlavní kurátoři výstavy:

Tadeáš Goryczka, Naďa Goryczková, Renata Vrabelová

Autoři textů:

Nikolay Brankov, Miroslava Břízová, Ladislav Buchta, Eva Erbanová, Lenka Hájková, Kateřina Horák Goryczka, Jan Klimeš, Jana Konůpková Horváthová, Šárka Koukalová, Matyáš Kracík, Hedvika Křížová, Jiří Moos, Vladimíra Paterová, Lenka Popelová, Eva Pražanová, Andrea Ptáčková, Radomíra Sedláková, Anna Schránilová, Martin Strakoš, Petr Svoboda, Aneta Škobrtal Zlámalová, Martin Šolc, Renata Vrabelová, Jaroslav Zeman.

Autor fotografií současného stavu budov:

Roman Polášek

Architekt výstavy:

Tadeáš Goryczka

Layout, grafická úprava:

Martin Feikus

Modely:

Přemysl Kraus, PK model, s. r. o.
Hana Hasníková, ÚTAM AV ČR

Online animované vizualizace:

Kateřina Horák Goryczka

Výstava „**To nejlepší z architektury 60. a 70. let v České republice**“ patří k hlavním výsledkům projektu „**Analýza a prezentace hodnot moderní architektury 60. a 70. let 20. století jako součástí národní a kulturní identity ČR**“, financovaného z programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity NAKI II Ministerstva kultury České republiky. Výstavu, představující reprezentativní vzorek zkoumaných staveb sledovaného období, doprovází kritický katalog s názvem „**Architektura 60. a 70. let 20. století v České republice**“.

Projekt se zaměřil na výzkum a hodnocení moderní architektury 2. poloviny 20. století. Autorkou výzkumného projektu je Naďa Goryczková, generální ředitelka Národního památkového ústavu. Hlavním garantem a koordinátorem projektu je Národní památkový ústav, spolušiteli Stavební fakulta Českého vysokého učení technického (ČVUT) v Praze, Stavební fakulty Vysokého učení technického (VUT) v Brně a Ústav teoretické a aplikované mechaniky (ÚTAM) Akademie věd České republiky.

Formální proměny architektury poválečného období se celosvětově odvíjejí od hledání stylu a vývoje materiálů a konstrukčních technologií. V zemích východního bloku pak tyto formální proměny přímo souvisejí s proměnami politické scény. Stavby a soubory vzniklé v 60. a 70. letech 20. století představují významnou etapu v dějinách české architektury, kdy po období poválečné stabilizace a přejímání sovětských vzorů v podobě historizujících forem 50. let dochází k dočasnému politickému uvolnění a významnému rozmachu architektonické tvorby, která hledá svou novou podobu a reflektuje mezinárodní trendy. Architektura a stavitelství se staly výkladní skříní socialistické společnosti a v materiálové, konstrukční i tvarové pestrosti v mnoha případech představovaly nejnovější trendy a možnosti. Cílem projektu i výstavy je ukázat, že i tato architektura, často zjednodušeně označovaná jako ideologická, ve skutečnosti mnohdy vykazuje formální, architektonické a materiálové hodnoty vysoké úrovně a že snaha o jejich zachování příštím generacím jako dokladu hmotného a kulturního svědectví doby je smysluplná a oprávněná. Současný, často nevhledný stav budov z tohoto období je převážně způsoben absencí pravidelné údržby a v mnoha případech i necitlivými utilitárními úpravami.

Výstava, doprovázená kritickým katalogem, spolu s odbornou mezinárodní konferencí završuje pětiletý intenzivní výzkum na území České republiky, jehož cílem je upozornit na kvality architektury sledovaného období, zprostředkovat ji široké veřejnosti a prezentací vybraných staveb dosáhnout posílení společenského povědomí a tím i její ochrany a řádné péče. Nabídnuty jsou základní informace o moderní architektuře 60. a 70. let 20. století, aspekty jejího vzniku a připomenutí, čím je pro nás architektura brutalismu, bruselského stylu a normalizační doby dnes. Snahou je přesvědčit návštěvníka o její jedinečnosti, přitažlivosti a důvodech, proč by měla zůstat součástí stavebního fondu našich měst a ve vybraných případech dokonce i institucionálně chráněna. Výstava jako poslední z prezentačních výstupů projektu je zestručněnou, málo popisnou, ale vizuálně zajímavou reprezentativní "vizitkou" řešeného tématu.

Výstava bude uvedena:

Národní technická knihovna 12. 10. – 12. 11. 2020,
Muzeum architektury Wroclaw: 10. 12. 2020 – 14. 3. 2021,
Tatranská galéria Poprad 16. 10. – 20. 11. 2021.

